

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 5.

AUTOGRAFY BIBLIOTEKI ZAKŁADU NARODOWEGO IM. OSSOLIŃSKICH

2952. Pol Wincenty. Wiersze "Z pieśni Janusza" b.d.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

7.5, en. 2

1.2952.

Własność (2. piśmie)
Wincentego Pola.

2952

J. J.

1.2952

Wiersze te, które weszły w skład
„Pieśni Janusza” wydanych w
Laryzu r. 1833, pisane były w r.
1831/2 podczas pobytu Wincentego
Pola w Lukowie, w W. A. Poznań-
skiem, w domu Józefa Grabo-
wskiego, gdzie je autor na
pamiętkę zostawił. —

2
Nigdy to tak spieczona droga?
gdzie zbrojno idziecie?
" Rewolucya z Taszi Boga
Odekręli się przecie! -

Tui w Warszawie na mufkiela
nastawili Topku -
Tui się z ianma kraj wypwala
wiec na barier czołbse: "... "

= "Iam styśzał.. ale... ale...
Ej... panie Janie!

Bo to młodzi... starym i ale
szaleń mi przystawie. -

" Starym! Starym? mówisz wasze?
Co, stary szalica?

Polskie czapki i pałafu!"
Nigdy mi stancja?

= "Nie ubliżam ja wafcei;
Socz czyby mi lepię...

Bo wzdóć drogi utóś tam leci
etui się Landarm czepi.....

Ja zatorzei Karie mówie

Bigosie podiemy;
Potem ruszym przez te btonie
et iutro starniemy. -

" A to przyna historyia!

Rewolucya w kraju,
Ten i ów się w miesie Luwia
w polow ianku w raj =

et ia patrie mam kędzieli,
Albo iechai bryczka?

Łęty stary Karabeli
ędzieli szukai ni swiezka?

"ędzieli Sielawa^a turtus wrawa,
a uto nas powiedzi

"ędzieli Sielawa^b" a Sielawa
na dryndulek idzie!

Stie! na koniu do warszawy

I s kordem przy bokach,

Tak przybywał potan prawy

w kaizym dobrym roku!

et chwi sobie sędzię wasze

Łem ni by przy stary,

Przeię, kto mi dmuchnie w nosze

Łem nie wydzię kary.

Byde radit i powieści,

I procepcja spiewat,

Łotrowi Zdrayców byde wieści

a mto dyek zagnewat -

Sto! zobaczysz w to ędzieli

moj sędzieli karski,

Łaraz w mijsi szurna wyfydzi

"Konfederat Barpsi" -

3

Krasny.

Gremia pod sztuczkiem armaty

Obyczaj, biate roboty;

A general na przednie

na mofkala sam siedzi.

"Sty za lancia, ktopowcy!

czego bydnim tu stali?

Tam sig bicia rodacy

a mysi bydnim stuchali?

Chodzu a trypci moskala!

Oz diis polska powstala

Niech nam polski nie kala

Sty zabierawa mu diata!

I zerwali sig razem

posturawca rucili

Niewotami rozkazem

na batalia przybyli.

Coz tu stuchai udanie?..

= pyta siedan z nich zwawo

"Kropia, napsyct mofpanie

Stoicie za ty diis krawawo."

"Eji Kropia mowicie -

Taxie Kropie nie majaz?

Kiedy wy tu stoicie

a tam oni strzelajaz?

Wszak to diata nie diwo!
= Wszak to blisaw wiarusy!

Hy na diata a ijuwo!

Dclay na miód wranusy.!"

I konyngfi wiar hura!"

Wtasimie gdy wrogy naciada.

Le tam lei To chimura?...

Pyta setabu Generala.

" Generalu wranusy

Inai swa pucitu meili!"

Oszałali wiarusy!

Boz rozkaru przybyli?

Alto cypte waryaty!

Patn iax lea, po roli,

Patn iax swieca Armaty

Nidaruie swawoli!

Gdy Dweruichi sie gniewa

Grozimie patny Iskota,

Ntos z tym anu przybywar

I z daleku niez wota:

Generalu! to chwaty!

Od lewego tam sanyda

Wioda, atory Armaty

I mofkali iak byda.

4

deca lea waduz blomia
Bromia Krakowski Kopysta
a Dwernicki spiat Korica
I okrykiem ich wita
"Dzielnicy sie spisal!
Lawpe polan tan bije!..
Et Krakusy wrotali
"Napa Polska nich tyje -

Powrot.

Olej wiechał syn na wojne!
I ter mu osekna sercy matki,
Biedne siostry niypokojne
Swieca w Chorci w nowy ekatki.
Czy tużmany we dniu wstaja,
czy w now letni w pu mosie
wsyry rarem wybiegajaw,
Czy mi swojny iada goscie -
Decz nikt z wojny mi pny bywa
Ocieci pu wsi z Koryziem chudra
Wrana z ptoce sie, odywa
A puzerysi w now zawodra...
A wtem bicij woi pu drodru;
Drowni Koricki stronnionami
Potargane stote wodze
I pny biegt, stanaj przed wrotami.

Grebiv, zariat, surypta chata

Biciny matka, brat, rodzina,

" Gdies nam podniat koniu brata?

= Gdies mi podniat koniu syna?

" Za goiarni za lasarni

w czarney pupery gdies na Litwie
poległ w boiu z Czerkiesarni

Par may mioty w drugiy bitwie.

= A ktoż go tam w ziemiz surypt

Kto poprosi? Kto ostoni?

A ktoż go tam z tamni surypt

Kto tam nad nim piyfi uroni?

w leiu mioty go lekai surypt,

aw iefieni.. ehtodne rosy,

w zimie sniegi go obmyca,

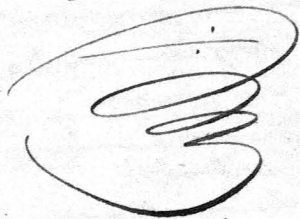
ana wiofne geste wroty.

I snouroncu nad wrofarani

w ichym ranhu priesin zaruci

Godta szurnias konararni

Nad poległym siz Lasnues -

5

Powstanie Litewski.

Tędnie szałchiesi Orobicany

Konik pod nim szierany,

On do korda przypasany

A koniu szasany.

"Haj dupczyku... haj panienko!

Wojny przez okienko!

Matam iuz konia pu ezertkiesie

A on lezy w lesie..!

Przewidy by w panieneczku.

Przewidy Taskutezku.

Niech iuz wyidnie z gupory esary

Bo to postrach mary.

W tym mek nasi potakowis

Tako samo zdrowie.

A para mionna juz przy byli

Oboz roztoyli;

Co tam bronii...! w tam uedu!

Co szierney ludu!

Wpysy ognia rozkadajam

I worysy spricwajam

Ekigrobija nafy wiary!

Cyeyna mi zginie

Noki litwa mionon stary

Polokas wieta ptynie.

B

probojowisko.

Oranna Ziemia wyorana
Gradem się kuli zasiata
Skropta już krew rumiana
Lewitęty ludzkie ciata...
pomyślony krajów stosem
Tęży udam słabym gtosem,
Kierajac rowart exu
Ale bracia spraz gtebowe!...
Ami Cyca, Ami matki,
Ami kornu saryi ostaki,
Ami kornu w drwon zadrownie,
Ami kornu ty uromie -
Drwonia kornie podkowani
A mofkali szabelmani
Ach a wroni i gawrony
deca z wronajem & kazdy strony...
Aw dalekiy matka stronie
Wielki gboinny z taleni wita
I do chmury sciaga stonie
I za swim synom pyta.
Ale chmura się odrywa:
Amunta topol wrocy ei diina
Ach ptacz, matko niezysliwa!...
Ja widziatam twego syna,

Nad brzegami Wisły leiał
 Syn twój ranny na ustroniu,
 I pierśi Jego potok białiał
 Aon stygnął tuż przy koniu.
 Ta pęczek krwi lecał goncał,
 Widział rany i twarz młotą;
 Ojciec ten go przed stolicą
 I uciętą kłódną wodą,
 Ale byt tam tam nie idna
 Chmura krowów przyleciała,
 I podobno matkę białą
 Tużby syna nie poznata.

Wiersz.

Pacieneczko ditwineczko,
 Stójże duszko stój!
 To żnużony a spędzony
 Kary konik mój.
 Dla miś mleka, dla konika
 Daj owsiany snop,
 Konik w trawce, i apomy trawce
 Spozne, u twych stop... —

My ludami, moim Panie
Walczym za kraj nasz:
Ach nie zgrefysz gdy powiejsz
I catuska dopu -
Gdy zapowita traba wita
Goni" liz, muci twój;
Po nas Niemcom w boscie ciemnym
Pocuna, struby baj -
Wicziś" w kofy koroniapry,
Byle stan nam zdrowi,
ad ty szablę porwa, diable
Tych dzielnych psaw..!
A gdy myślasz i zwycięzasz,
Pocim do swych noc:
Wad sprawy nam przy kamieniu
Bydriem bajai wied =
O tych krajach o zwycięzajach
O o pofciach tydz
O o litwie i o bitwie
O o onach zwycięz

Pieśni domowe stare.

9

Kiedy Tyś myślał, tyłko uderzyś
 I czy uderzyś ciałku, czy umiesz
 Po całym świecie majones, tak uświałki
 Boć świat jest Boj - a Boj jest wielki!
 Ani to wielkie, co bywa dumne,
 Ani to wielkie, co w świecie szumne,
 Ani to wielkie, czego nie umiesz
 Jedno to wielkie - w co ciałku uderzyś,
 Jedno to wdzięczne, co ciałku gniecie
 A jako Boie sprawy, jest wieczne.
 I nie haż ziemia przed inne stawna
 Kiedy jest wiele woyłkiego z dawna,
 Leż oniej ziemi nad inne chwata
 Kiedy ta ciałki państwo dojrzała,
 Kiedy ciałek pomał Bogas na Niebie
 A świętą prawdę doma u siebie.
 A w oniej ziemi to już najpierwsza,
 Co ci od pieluch było najszersze:
 Wige rola twoja, wige dom ojowy,
 I one stare wdzięczne dąbrowy,
 Wige i mogiły, gdzie diadow kłosci
 Toi twoje skarby, toi twoje miłosci,
 Toi wieśne sęku twemu kochanie,
 Bo woyłko minie, a to oślanie.

Pieśni domowe.

A czy wiesz ty pania bracie Domatorze
 Dla czego narwano ta krajiny Boie
 Których granic strzeż, stypiec w Dnieprze bity
 Dobrem Najjasniejszej Pracypospolitiej?
 Bo to jasną szablą tego gniarda bronie
 Bo to jasnym okiem tego wroga gonic
 Boi to niby słońce ma być twoja sprawa
 Boć to z jasnymi cypnów tyłko jasna stawa,
 Pomnij na to hańba marno trawie lata
 Albo milerkiem schodzie mgłowi ze świata
 Wige porządaj bracie tej stawy jedynie
 Co to z poczciwego jedno polu ptynie,
 Co jak słońce czyść, a jak matka szersza
 Co ty z niej Gęszana jasności nabiera
 A w owczas to będziez poczciwie okryty
 Synem Najjasniejszej Pracypospolitiej.

Pieśni domowe.

Nie to już thormaryn, co fuka w smtocki
 Nie to urodzony, co z nim gępawki,
 Jedno ten, co umie kuf na harce sprawić
 I Pracypospolitą od sńhody zastawić
 Jedno ten, co z siebie one szki obit
 A tak diwonie, gładko swój umysł ozdobił
 Ze i rucz poczciwą do kota sprowadził
 I braci nie rwał, a siebie nie zdradził.
 K' temu wiedziacie pora, co się diato wesoło.
 A kto sobie gada, że mu się nie nada,
 Niech się z głowy oniej, swą pamięć wyłupi
 A będzie szłony, albo będzie głupi.

2500/2

W szczytach ciekło to kryła, bo i sam ten roi
za Klasczprorokstwą swoją sprawę stoi,
Wice onoby domowz i ty krowiz poraciewicz
Wice nadz surowz i pomocz i zaryz!
By choroby szpetne brozj z tego wiele
twierzenia zamorstkie w gospolickim ciele
Bo kiedy dla cietek chleb sily domowz
Dobry i swij rozum i dla krajz udkowz.
I na mglniej wodzie rybka czasem bywa
Lecz kto o narodzie takzj piosnke spiewa:
Ten rarem z narodem, plusnie pod niewodem
Of tobie junaku! siedzie teraz w saku!....

Piosni domowe

Bliższymi nieli kaffan jest cieta, Moorula!
Wice kiz sig i diałwa w swim gniezdzie utula.
Wice tiz i pisklota z ojców wior ten smazj,
Ze tak samo jakim dzieci przytulajz.
Boi kiz to poraciwie te sciany domowe!
Boi kiz to kochane te smaki ojcowe.
Kien do kota pica tawy bez urazy,
Sciany biate rybki! a swigte obrazy
Patrzj sig na cietka czasem niby trawz,
To znow niby gniewne, to znow takstawz.
Licie wyscielone, diałki umuslane,
Trza umiecionz, a stoty rastane,
Nad Ojcowstkiem tozom, blyzsczy karabela,
A w kominie ogien serca rozwesela
Przy kominie maiera niska sobie siada
A do kota gawiedi wdrizerna ja opada
I srebrniaka mita, i o wszystkim pyta
A maiera tym gwarem bogata i zyła!
Lecz co w cietku onoby i traczisz przyjaźni
I miłosci ludzkiej i Bostkiej bojaźni!
To na rywof w rapas z domu ojców bierze
I tak mu jui racownie w tej poraciwiej wierze
Ze to swigłosci jego i jego kochanie,
Kiedy między obce ludzie sig dostanie?
A kiedy to skrzepnie w sig swigte z domu,
I onoby poprawic niema wiecej domu;
To kiz dla cie cietku niema jui sposobu
Jedno bez poracicy kłasi sig jui do grobu.
O domu ty domu! wy grozi ojcowe!
I onoby materyne, sciany modniewiowe!
Waszj to pamietajz gwałt sig jedno cietku
Kiedy mu jui idzie i z gory li z wieku.

Piosni domowe

Ja jako biedny, chudo sobie rywiz
Lecz byle zdrowo i byle poraciwie!
To gdy cietki mita patrzj jessore na to,
Co w Bog z nim swigłat, to mu i bogato
W saku, i w domu! - Dawniej jako wiecisz,
Gonit cietek chęciq po szerokim świecie,
Bo nie anat świata - a jui dzisiaj jacy
Pragne jedynic, by mu stalo prakcy!
Tul niej sig garnek, tu niej sig sposobi
I pragne jedao, aby to co robi,
Aby to biednej bracti byto ryczane,
Wrogom miernana, plamz Bogu wdrizerna.
Nis prozi Boga, aby mu wto sporniej,
Lecz jedao o to, by nie byto gorzej!
A choi sig rniciora i ptacz do sparciera
To jednak wtorwitek ufa i nawierza;
Ze kiedy si poracie tak wczesnie odniejz,
I to stonczalko tak jui rano wosłanie,
Ze sig u wrobelk biednego rozomiejz,
A jednak nocnych ten jui nie zostanie. - P.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.